

Đề bài: Phân tích tâm trạng của nhân vật trữ tình qua bài thơ “Tôi yêu em” của Puskin - Ngữ văn 11

Dàn ý chi tiết

1. Mở bài

- Từ xưa đến nay tình yêu luôn là một trong những đề tài được ưa chuộng trong thi ca nhạc họa.

- Pu-skin, người được mệnh danh là "mặt trời của thi ca Nga" cũng không ngoại lệ, một trong những tác phẩm nổi tiếng nhất của ông viết về đề tài tình yêu chính là bài thơ Tôi yêu em.

2. Thân bài

-* Tác giả, tác phẩm:

- Pu-skin (1799-1937) là một nhà thơ lỗi lạc không chỉ của riêng mình nước Nga mà còn là của toàn thế giới, là người đã mở ra một thời đại rực rỡ cho nền văn học Nga, đặt nền móng cho văn học hiện thực Nga thế kỷ XIX.

- Chủ đề xuyên suốt các tác phẩm của Pu-skin là một tâm hồn Nga khao khát tình yêu và tự do được thể hiện bằng tiếng nói Nga trong sáng và thuần khiết.

- Tôi yêu em là bài thơ tình nổi tiếng của toàn nhân loại, khơi nguồn từ mối tình với nàng A.A. Ô-lê-nhi-na, người mà mùa hè năm 1829 ông cầu hôn nhưng bị từ chối.

* 4 câu thơ đầu: Những mâu thuẫn giằng xé trong tâm hồn của người thi sĩ, trước một mối tình đơn phương tan vỡ.

- Hai câu thơ đầu:

+ Pu-skin giải bày tình yêu sâu sắc của mình bằng những từ ngữ vô cùng giản dị, nhưng chân thành "Tôi yêu em: đến nay chùng có thể/Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai".

+ Đó là thứ tình cảm thủy chung, vững bền chứ không phải là sự bông bột của tuổi trẻ, điều đó được chứng minh bởi trải nghiệm của thời gian.

- Hai câu thơ sau:

+ Là tiếng nói mạnh mẽ, dứt khoát đầy lý trí. Thâm tâm thi sĩ đang mách bảo, thúc giục ông phải dập tắt đi cái tình yêu đang bốc cháy, đang âm ỉ tồn tại chỉ chờ thời mà bốc lên dữ dội trong trái tim tác giả.

+ Ông mong muốn người mình yêu được thoải mái, không bị gánh nặng bởi tình yêu của mình, thế nhưng sâu thẳm trong tâm hồn ông là sự đau đớn khôn nguôi khi buộc phải từ bỏ tình yêu mà ông hằng trân quý.

* Hai câu thơ tiếp "Tôi yêu...lòng ghen":

- Những cảm xúc hết sức tiêu cực, là sự đau khổ, giày vò đầy tuyệt vọng của một tình yêu âm thầm, không hồi đáp. Nhân vật trữ tình đã phải trải qua đủ những cảm xúc trong tình yêu.

- Điệp khúc "Tôi yêu em" lại một lần nữa vang lên, dai dẳng và bền bỉ, kéo theo đó là những cảm xúc đó là những lúc hồi hộp, rụt rè khi đứng trước người mình yêu, rồi có những lúc phải đau đớn, "hậm hực lòng ghen".

* Hai câu cuối: Lý trí của người thi sĩ lại thức dậy, gạt bỏ hết những cảm xúc tiêu cực, tiến đến sự cao thượng trong tình yêu.

- Niềm cảm xúc của tác giả đã trở nên êm đềm, không còn mãnh liệt và tiêu cực, lúc này đây tình yêu của ông lại trở về với những cảm xúc sâu nặng "chân thành, đắm thắm".

- Câu thơ cuối là lời chúc phúc cho người yêu đầy cao thượng.

3. Kết bài

- Nội dung: Nỗi đau buồn trong sáng trong tình yêu của một tâm hồn cao thượng, là bài học về cách ứng xử trong tình yêu.

- Nghệ thuật: Ngôn ngữ trong sáng, giản dị, nhịp thơ giàu nhạc điệu, cấu tứ của bài thơ cũng rất mạch lạc, lô gic trôi chảy đem lại những xúc cảm chân thực, dạt dào.

Bài làm 1

Bài thơ Tôi yêu em là một bài thơ tình đặc sắc của Puskin. Ta tìm gặp ở bài thơ tâm hồn Nga, tính cách Nga, hồn thơ Nga sôi nổi, đắm thắm, ngọt ngào...

Tôi yêu em đến nay chừng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai...

Ghi nhận sự có mặt của câu thơ đầu là hình ảnh của chủ thể trữ tình. Nó không bằng một cái tên cụ thể nào hết, mà là em và tôi. Nhân vật tôi ư? Không cần thiết phải nghi vấn, là người khác hay tác giả. Thống nhất nhưng không đồng nhất. Thơ trữ tình luôn lưu ý ta về đặc điểm này. Và em nữa, cũng như tôi vậy thôi. Chỉ có điều em và tôi là hai trong một chính thể. Tôi yêu em, vâng, tôi đã yêu, yêu say đắm, yêu vô vọng và cuồng nhiệt. Em không biết ư? Nó chưa tắt đâu, chưa tàn đâu, hay đúng hơn, sẽ không bao giờ lụi tàn đâu. Tôi yêu em bằng tình yêu số một, tình yêu duy nhất, tình yêu vĩnh cửu. Có lẽ em không biết, nhưng với tôi, trước sau không khoảng cách, bởi tôi là tôi. Tôi không phải là một người nào khác.

Nhưng không muốn em bận lòng thêm nữa

Hay hôn em phải gọn sóng u hoài.

Từ sâu thẳm của tôi là nỗi đau của sự chấm dứt một mối tình - một mối tình cô đơn và lạc lõng. Tôi yêu em, nhưng tôi không muốn làm bận em, hay gây day dứt cho em. Tôi đứng giữa hai con đường. Tất cả đều khó tin và đều buồn như nhau. Mặc dầu thế tôi càng yêu em. Trái tim mách bảo với tôi không thể rũ bỏ dễ dàng được đâu. Đã có sự mâu thuẫn giữa con người suy nghĩ và con người hành động. Một mối mâu thuẫn giữa tình cảm và lí trí đã giằng xé tôi, co giật tôi. Chia tay thì tôi đã tự nguyện chia tay, nhưng câu thơ sao trăn trở róm máu! Tự nguyện mà sao lòng quặn lại, xót xa... Càng day dứt, càng đau, càng yêu. Tôi muốn có em, nhưng tôi biết rằng không thể. Tôi đứng đứng ở tư thế yêu và rất yêu nhưng chỉ là tình cảm từ một phía. Tình yêu tôi mất phương hướng, tôi chao đảo, tôi chới với. Em đẩy, nhưng rất xa xôi, có thể tôi không bao giờ với tới được.

Tôi yêu em âm thầm không hi vọng

Khi rụt rè, khi hậm hực lòng ghen.

Tôi đơn phương? Điều đó quá rõ. Biết rằng tôi yêu em, nhưng : cũng biết là không mơ có được em. Tôi yêu một cách vô vọng. Ý thức đấy tôi tới một mối bi kịch sâu sắc. Điệp từ Tôi yêu em như một minh chứng về sự yêu tốt đỉnh của tôi. Yêu và ghen, đó là sắc thái tự nhiên của tình yêu, càng đơn phương, càng

vô vọng, tôi càng tự biểu hiện mình rõ rệt và tự nhiên hơn. Bài thơ Tôi yêu em - đó là tiếng lòng của tôi, nhưng tôi phải để cho em tự do lại là tiếng nói đầy lí trí. Rút rè, mãnh liệt, hậm hực, ghen tuông... trong tình yêu, ấy là điều dễ có. Si mê, đau khổ và cao thượng, vô vọng nhưng kết thúc, tôi đã thoát lên:

Cầu cho em được người tình như tôi đã yêu em.

Một câu thơ vị tha, một tấm lòng vị tha. Tình đơn phương mà không tàn lụi đi. Trái lại, tình cảm của tôi càng thêm mãnh liệt. Giọng điệu cũng như tâm trạng thơ, vừa thiết tha, vừa đau đớn. Đó chính là ấn tượng riêng của tôi yêu em.

Bao nhiêu nỗi niềm, bao nhiêu hi vọng, bao nhiêu cay đắng và day dứt, tôi đã cất lên được tiếng lòng mình: Tôi yêu em.

Bài làm 2

Puskin không chỉ là Mặt trời của nền thi ca Nga ở tư cách công dân mà còn là thi sĩ ca hát về tình yêu. Hầu như tình yêu, tình bạn luôn luôn là những tình cảm chi phối nhà thơ nhiều nhất và là ngọn nguồn trực tiếp nhất của hạnh phúc và đau khổ của cả đời ông.

Bài thơ Tôi yêu em của Puskin đã gây một niềm xúc động lớn lao vì đã vươn tới những giá trị tinh thần chung của loài người: những tình cảm chân thành, cao thượng, nhân ái của tình yêu chứa đựng trong những lời giản dị, trong sáng nhất. Nhân vật tôi chưa thân thiết với cô gái đến mức xung anh. khi xưng tôi, quan hệ tình yêu lại mang một sắc thái trầm tĩnh, tự tin, được bộc lộ qua hai đại từ nhân xưng tôi và em này.

Tôi yêu em, một lời bộc lộ chân thành xuất phát từ một trái tim trung thực, báo hiệu một tình yêu thực sự. Tôi yêu em, lời lẽ giản dị mà mang bao nỗi quặn rũ:

Tôi yêu em đến nay chùng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai

Lời thơ chậm rãi, tình thơ thâm trầm, kín đáo. Một khẳng định pha chút cân nhắc, dè dặt với những từ có thể, chưa hẳn. Nhân vật trữ tình bày tỏ một tình yêu, một say mê mang dáng vẻ âm thầm, dai dẳng - dấu hiệu của những cảm xúc vững bền, của một trái tim chung thủy.

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài

Câu thơ toát lên cái điềm tĩnh của lí trí. cái dồn nén của cảm xúc. Lời thơ như một lời nhắc nhở, một sự tự ý thức về tình yêu của mình và cũng như một lời nói bên trong dịu dàng, trân trọng với hồn em. Nhưng đằng sau những lời điềm tĩnh, đúng mực ấy là bao nỗi niềm, bao sắc thái của tình yêu: có cái chua xót của thân phận vì nếu tình yêu không đem lại hạnh phúc, niềm vui mà chỉ là nỗi băn khoăn, buồn bã cho người mình yêu thì nên chấm dứt tình yêu đó. Tình yêu có thể chấm dứt vì nhiều lí do, nhưng cái lí do đầy dịu dàng, trân trọng và cao thượng ấy đối với người phụ nữ dễ mấy ai có được.

Tôi yêu em âm thầm không hy vọng

Lúc rụt rè, khi hăm hực lòng ghen

Nhịp thơ nhanh hơn với những từ lúc, khi, diễn tả những trạng thái tình yêu biến đổi vô cùng, dồn dập. Nhân vật trữ tình bộc lộ thẳng thắn tâm hồn mình: một. tình yêu âm thầm, không hi vọng, khẳng định lại nét âm thầm nhấn mạnh không chút hi vọng, như tô đậm thêm nét đặc biệt của mối tình thầm lặng này. Sau lớp ngôn từ bình thản, điềm tĩnh thể hiện qua cách xưng hô, qua vẻ ngoài lặng lẽ, rụt rè, qua ý thức cố ghìm nén tình cảm, chỉ cho phép nói rằng tình yêu của mình chưa lụi tắt chứ không phải là đang bùng cháy mãnh liệt.

Nhân vật trữ tình không ngại ngần mà trung thực bày tỏ: Khi hăm hực lòng ghen, nghĩa là tôi cũng chỉ như muôn người khác, cũng bị những tình cảm khổ đau, u ám muôn thuở trong tình yêu vò xé trong tình yêu.

Tôi yêu em, yêu chân, thành đảm thắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

Cảm xúc dồn nén được giải tỏa, tuôn trào. Điệp khúc tôi yêu em được lấy lại lần thứ ba với một lời khẳng định bản chất của mối tình này: chân thành, đảm thắm. Chính là sự chân thành, đảm thắm không bao giờ nhạt phai ấy là cái gốc của tấm lòng cao thượng trong tình yêu này. Và đến cuối bài thơ lại có một lời chúc thiêng liêng, đầy vị tha: tôi cầu mong em có được một người yêu em cùng chân thành đảm thắm như tôi.

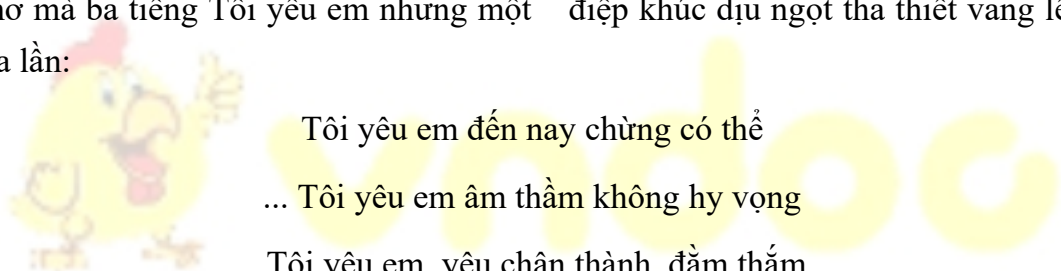

Đó là tình yêu của một trái tim chân thật, độ lượng nhân hậu dù bị cự tuyệt, con người vẫn có thể có những xử sự cao thượng. Lời cầu mong cuối bài thơ cũng còn là lời nhắn nhủ của một trái tim giàu độ lượng và cao thượng.

Tôi yêu em, bài thơ nổi tiếng của Puskin đã diễn tả một tình yêu vô vọng, thậm chí một sắc điệu buồn, nhưng hơn hết vẫn là sự mãnh liệt và cao thượng của trái tim đang yêu. Ngôn ngữ thơ giản dị, trong sáng, không có biện pháp tu từ nào ngoài điệp ngữ tôi yêu em. Chất thơ của bài thơ toát ra từ những xúc cảm chân thành, ghìm nén, từ những lời nói giản dị nhưng đầy thiết tha, tế nhị và mãnh liệt.

Bài làm 3

Tôi yêu em là bài thơ tình hay nhất, đậm đà ý vị nhất của Puskin, sáng tác năm 1829. Bài thơ đã được phổ nhạc thành ca khúc, được đánh giá là tác phẩm hoàn hảo nâng tầm vóc Puskin lên đài vinh quang thi ca Nga. Chỉ có tám dòng thơ mà ba tiếng Tôi yêu em nhưng một điệp khúc dịu ngọt tha thiết vang lên ba lần:

Tôi yêu em đến nay chừng có thể
... Tôi yêu em âm thầm không hy vọng
... Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm...

Mỗi tình ấy chưa hoàn toàn lụi tắt trong lòng tôi nghĩa là vẫn âm ỉ cháy, vẫn nồng nàn, vẫn thiết tha. Không tầm thường, cũng không ích kỷ. Cao thượng, vị tha mà không thấp hèn. Sang trọng và có văn hóa, yêu nồng nàn tha thiết nhưng không bao giờ muốn đem đến sự bận lòng, nỗi u buồn cho người yêu:

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gọn bóng u hoài

Bề còn có lúc vui lúc đầy - đã có người nói như vậy. Tình yêu cũng chứa đầy nghịch lý: gần đấy mà xa vời, xa vời mà gần đấy. Có lúc lúng túng, rụt rè khó nói nên lời. Cũng có lúc ghen tuông, giận hờn. Bên bờ của hạnh phúc đâu dễ chiếc thuyền tình nào cũng cập bến xuôi mái êm chèo? Bởi vậy mới có tâm trạng:

Tôi yêu em âm thầm không hy vọng

Lúc rụt rè, khi hăm hực lòng ghen

Dòng thơ thứ bảy nói lên cung bậc của tình yêu: chân thành và đắm thắm. Chân thành trong tình yêu là sự hướng tới bạn đời trăm năm. Không vụ lợi, không dối lừa. Có chân thành thì mới có đắm thắm. Câu thứ tám dịch nghĩa: Cầu trời cho em được một người khác yêu, đó chỉ là một cách nói làm duyên mà thôi. Chỉ có tôi là yêu em đắm thắm chân thành. Tình yêu ấy là niềm tự hào của tôi, một tình yêu xứng đáng. Chẳng có người con trai nào có thể mang đến cho em một tình yêu như tôi đã yêu em. Tể nhị, khiêm nhường mà tự hào, kiêu hãnh:

Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm thắm,

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

Bài thơ Tôi yêu em là sự thổ lộ tâm tình của người con trai khi đối diện người yêu. Phẩm chất tình yêu cho thấy một nhân cách sang trọng. Rất đa tình mà cũng rất đàng hoàng, tự tin...

Bài làm 4

Từ xưa đến nay tình yêu luôn là một trong những đề tài được ưa chuộng trong thi ca nhạc họa, bởi tình yêu vốn là một đề tài rộng lớn có nhiều khía cạnh để khai thác, mà trọng điểm là tình yêu thường đem lại cảm giác thăng hoa, lãng mạn và sâu sắc phi lý trí nên dễ dàng đưa vào thi ca một cách tự nhiên, độc đáo, với nhiều phong vị khác nhau. Pu-skin, người được mệnh danh là "mặt trời của thi ca Nga" cũng không ngoại lệ, một trong những tác phẩm nổi tiếng nhất của ông viết về đề tài tình yêu chính là bài thơ Tôi yêu em. Đây là bài thơ được đánh giá là gần đạt đến trình độ hoàn thiện, là viên ngọc vô giá của nền thi ca Nga và của nền văn học toàn nhân loại, cho đến ngày hôm nay nó vẫn còn giữ nguyên những vẻ đẹp và giá trị ban đầu.

Pu-skin (1799-1937) , ông là một nhà thơ lỗi lạc không chỉ của riêng mình nước Nga mà còn là của toàn thế giới, là người đã mở ra một thời đại rực rỡ cho nền văn học Nga, đặt nền móng cho văn học hiện thực Nga thế kỷ XIX. Pu-skin xuất thân trong một gia đình đại quý tộc, thế nhưng thay vì đứng về phía lợi ích giai cấp mình ông lại chọn đứng về phía nhân dân, sát cánh với nhân dân trong cuộc đấu tranh chống lại chế độ độc đoán Nga hoàng. Pu-skin sáng tác nhiều thể loại từ tiểu thuyết bằng thơ, truyện ngắn đến trường ca, thể

nhưng ông nổi danh nhất với các tác phẩm thơ, trong cả cuộc đời ông sáng tác đến hơn 800 bài thơ, trong đó có hai bài được coi là kiệt tác là Tôi yêu em và Một chút tên tôi đối với nàng. Chủ đề xuyên suốt các tác phẩm của Pu-skin là một tâm hồn Nga khao khát tình yêu và tự do được thể hiện bằng tiếng nói Nga trong sáng và thuần khiết.

Tôi yêu em là bài thơ tình nổi tiếng của toàn nhân loại, khơi nguồn từ mối tình của nhà thơ Pu-skin với nàng A.A. Ô-lê-nhi-na, người mà mùa hè năm 1829 ông cầu hôn nhưng bị từ chối.

Bài thơ có cả thảy 8 câu thơ, thì 4 câu thơ đầu chính là những mâu thuẫn giằng xé trong tâm hồn của người thi sĩ, trước một mối tình đơn phương tan vỡ, trước người con gái ông hằng theo đuổi nay đã mãi mãi ở ngoài tầm tay.

"Tôi yêu em: đến nay chừng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài"

Pu-skin giải bày tình yêu sâu sắc của mình bằng những từ ngữ vô cùng giản dị, nhưng chân thành "Tôi yêu em: đến nay chừng có thể/Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai". Dấu hai chấm thể hiện rằng tình yêu, lời giải bày của nhà thơ có rất nhiều điều khó nói, nhiều vướng mắc mà ông muốn giải thích ở những ý thơ tiếp theo. Rằng cho dù nàng Ô- lê-nhi-na đã từ chối tình yêu chân thành và sâu sắc của Pu-skin nhưng cho đến tận bây giờ tình yêu ấy vẫn đang còn tiếp diễn, vẫn chưa lụi tắt hoàn toàn, ông muốn khẳng định rằng: Tôi yêu em, tôi yêu đã yêu em và tôi vẫn yêu em như thế! Tình yêu ấy không chỉ có trong quá khứ mà tình yêu ấy vẫn hằng tồn tại trong trái tim của chàng trai Pu-skin, nó là một thứ tình cảm rất sâu nặng, tha thiết, chứ không phải là thứ tình cảm bông bột của thanh niên mới lớn, mà đó là tình cảm đã có sự chứng minh của thời gian, chung thủy và vững bền.

Thế nhưng trong thâm tâm của Pu-skin trước tình yêu ấy lại có những mâu thuẫn, những giằng xé giữa cảm xúc của con tim và sức mạnh của lý trí. Nếu như ở hai câu thơ trên là những cảm xúc chân thực của trái tim thì hai câu dưới

lại là lời mách bảo, thúc giục của lý trí, chúng được phân tách với nhau bằng quan hệ từ "nhưng".

"Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài"

Chúng ta nhận thấy sự thay đổi cảm xúc rất rõ ràng, giọng thơ không còn là tiếng nói ngập ngừng của trái tim yêu chân thành, mà là tiếng nói mạnh mẽ, dứt khoát đầy lý trí. Thâm tâm thi sĩ đang mách bảo, thúc giục ông phải dập tắt đi cái tình yêu đang bốc cháy, đang âm ỉ tồn tại chỉ chờ thời mà bùng lên dữ dội trong trái tim tác giả. Ông rất lý trí khi không muốn tình yêu đơn phương của mình đem đến nỗi "u hoài" cho người mình yêu, ông không muốn nàng phải "bận lòng" khó xử. Pu-skin mong rằng tình yêu ấy mãi chỉ nằm ngủ yên trong trái tim mình, còn người con gái ông yêu sẽ được tự do, khoáng hoạt, vui tươi theo đuổi những cái mà nàng muốn, chỉ cần nàng hạnh phúc thì tình yêu của ông hy sinh cũng là xứng đáng. Tuy nhiên bề ngoài lý trí có phần mạnh mẽ, lấn át là thể nhưng chúng ta cũng dễ dàng nhận thấy tâm hồn đau đớn vì bị bóp nghẹt của chàng trai, vết thương trong tình yêu bị chối bỏ hãy còn đang rỉ máu, nay lại một lần nữa Pu-skin cố ép nó thêm lần nữa, còn đau đớn nào hơn nỗi đau phải từ bỏ tình yêu mà mình hằng trân trọng, gắn bó. Càng đọc người ta lại càng thấu hiểu tình yêu sâu sắc và tâm hồn cao thượng của Pu-skin trong tình yêu, sẵn sàng hy sinh để người mình yêu được hạnh phúc, được vui vẻ, dấu hiệu đó có khiến lòng ông đau đớn, tổn thương vô cùng.

Sau những giải bày và tiếng nói mạnh mẽ của lý trí thúc giục từ bỏ tình yêu không kết quả, thì trái tim tràn đầy tình yêu của ông lại tiếp tục cất lên những tiếng nói sôi nổi, nồng cháy mà dường như nhân vật trữ tình không thể nào kiểm soát, ngăn chặn bằng lý trí được.

"Tôi yêu em âm thầm, không hy vọng

Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen"

Đó là nỗi khổ đau tuyệt vọng của nhà thơ khi mà phải từ bỏ tình yêu ông hằng trông mong, dấu rằng lý trí đã quyết tâm gạt bỏ tình cảm, thể nhưng con tim lại trào ra những cảm xúc hết sức tiêu cực, là sự đau khổ, giằng vò đầy tuyệt vọng của một tình yêu âm thầm, không hồi đáp. Nhân vật trữ tình đã phải trải qua tất

cả những cảm xúc trong tình yêu. Điệp khúc "Tôi yêu em" lại một lần nữa vang lên, dai dẳng và bền bỉ, kéo theo đó là những cảm xúc đó là những lúc hồi hộp, rụt rè khi đứng trước người mình yêu, muốn bày tỏ nhưng lại sợ nằng từ chối, rồi có những lúc phải đau đớn, "hậm hực lòng ghen" khi thấy người con gái ấy vui vẻ bên chàng trai khác, mà bản thân ông không thể làm gì.

Đi qua hết những cảm xúc day dứt, khổ đau của tình yêu, một lần nữa lý trí của người thi sĩ lại thức dậy, gạt bỏ hết những cảm xúc tiêu cực, tiến đến sự cao thượng trong tình yêu.

"Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em"

Điệp khúc "Tôi yêu em" lại một lần nữa vang lên, nhưng lần này niềm cảm xúc của tác giả đã trở nên êm đềm, không còn mãnh liệt và tiêu cực, lúc này đây tình yêu của ông lại trở về với những cảm xúc sâu nặng "chân thành, đắm đắm". Câu thơ cuối là lời chúc phúc cho người yêu đầy cao thượng, vị tha trong tình yêu của nhân vật trữ tình đồng thời cũng khẳng định lại một lần nữa tình yêu sâu nặng của chàng trai, sự thông minh, niềm tự hào về tình yêu lớn lao của mình dành cho cô gái. Đôi lúc người ta còn thấy đâu đó ở câu thơ là một chút hy vọng, chờ đợi, dẫu rằng rất mơ hồ của chàng trai.

Tôi yêu em là bài thơ thể hiện nỗi buồn của một mối tình đơn phương, đó là nỗi buồn trong sáng của một tâm hồn nhân hậu và vị tha mà thông qua đó người ta đã học được một bài học quý giá về cách ứng xử trong tình yêu muôn đời. Bài thơ được viết với ngôn ngữ trong sáng, giản dị, không kiêu cách câu kỳ trong việc diễn tả tình cảm, nhịp thơ giàu nhạc điệu lúc chậm rãi, ngập ngừng, lúc nhanh, gấp gáp thể hiện cảm xúc mãnh liệt, mạnh mẽ. Cấu tứ của bài thơ cũng rất mạch lạc, lô gíc trôi chảy đem lại những xúc cảm chân thực, dạt dào.

Bài làm 5

“Làm sao sống được mà không yêu

Không nhớ, không thương một kẻ nào?”

(Xuân Diệu)

Tình yêu, đề tài muôn thuở trong thơ ca cổ kim đông tây. Việt Nam có một Xuân Diệu nồng nàn, cháy bỏng trong tình yêu, thì nước Nga cũng có một Pus-kin vị tha, bao dung trong chính cuộc tình của mình. Tôi yêu em là tác phẩm viết về tình yêu nổi tiếng nhất của ông. Lời thơ tha thiết, khắc khoải đã làm nổi bật tâm trạng của nhân vật trữ tình trong tình yêu.

Hai câu thơ đầu tiên là lời tỏ bày thật chân thành, giản dị về tình yêu mà nhân vật trữ tình dành cho em:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể

Ngon lửa tình chưa hẳn đã tàn phai

Tôi yêu em đến nay chừng có thể, dường như câu thơ chưa diễn tả được hết nỗi lòng của người con trai. Tôi yêu em, trong tiếng Nga không chỉ là một trạng thái cảm giác nhất thời mà đó là một sự trải nghiệm của thời gian, là tình yêu tha thiết, lâu dài. Dường như trải qua bao nhiêu năm tháng ngọn lửa tình yêu ấy vẫn không thể lụi tàn, dù em đã đổi thay, dù cuộc sống có nhiều biến động nhưng chỉ cần ngọn lửa tình vẫn còn nhen nhóm, anh vẫn sẽ yêu em.

Hai câu thơ tiếp theo là sự đối lập, thay đổi của cảm xúc:

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài

Chữ “nhưng” như một bản lề, khép mở giữa hai dòng cảm xúc trong tâm trạng của nhân vật trữ tình. Nếu hai câu đầu là lời tỏ bày tình yêu nồng nàn, sâu đậm được khắc ghi từ quá khứ đến hiện tại thì đến hai câu sau lại là lời nói dứt khoát của lí trí: sẽ phải kìm hãm, dập tắt tình yêu đang âm ỉ trong tim, để người mình yêu thương có được cuộc sống hạnh phúc, ấm êm. Nhân vật trữ tình yêu bằng một tình yêu sâu nặng, bền bỉ nhưng lại buộc lòng phải chôn chặt tình cảm đẹp đẽ ấy vào sâu nơi tim, chôn vùi trong quên lãng. Kìm nén tình yêu đâu phải là một điều dễ dàng, vậy mà vì người mình yêu chàng trai ấy sẵn sàng gạt đi cảm xúc cá nhân, đây chính là biểu hiện của tình yêu đích thực. Yêu không chỉ là sở hữu, đón nhận mà yêu còn là sẵn sàng chịu sự hi sinh, mất mát về phía mình để dành cho người mình yêu những điều hạnh phúc nhất. Câu thơ ấy làm ta bất giác nhớ đến sự cao thượng trong tình yêu của Xuân Diệu:

Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất

Anh cho em, kèm với một lá thơ

Em không lấy và tình anh đã mất

Tình đã cho, không lấy lại bao giờ.

Đoạn thơ là lời giã biệt tình yêu đau đớn, xót xa với người con gái mình yêu thương, nhưng đồng thời qua đó cũng thể hiện một tâm hồn đầy vị tha, tự trọng và chân thành của nhân vật trữ tình.

Nhưng để từ bỏ tình yêu đâu phải là điều đơn giản, nỗi đau vẫn còn đó, vẹn nguyên, là vết thương không thể chữa lành, năm tháng đi qua vết sẹo đó vẫn còn hằn mãi trong tim. Đến đây lời thơ như hậm hực, đau đớn, tuyệt vọng:

Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng

Lúc rụt rè khi hậm hực lòng ghen.

Lời thơ đến đây dồn dập, cũng như tâm trạng của nhân vật trữ tình muốn bày tỏ hết cả mọi cung bậc cảm xúc của bản thân trong những ngày tháng yêu em: yêu âm thầm để em không biết, không chút hi vọng, khi rụt rè, khi hậm hực ghen tuông. Đây chẳng phải là cung bậc tình yêu của bất cứ ai khi yêu đó sao. Đúng như những gì Xuân Diệu đã từng giải bày:

“Yêu là chết ở trong lòng một ít

Vì mấy khi yêu mà đã được yêu

Yêu rất nhiều mà nhận chẳng bao nhiêu

Người ta phụ hoặc thờ ơ chẳng biết”

Bởi vì là yêu nên chẳng ai có thể biết trước được điều gì, điều duy nhất mà ta biết chính là tình yêu dành cho đối phương. Tình yêu không khởi đầu, không kết thúc và hoàn toàn không có hi vọng. Hai câu thơ cuối một lần nữa điệp khúc “Tôi yêu em” được lặp lại:

Tôi yêu em, yêu chân thành đắm đắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em

Đây có thể coi như sóng lòng dâng trào trong lòng nhân vật trữ tình. Nó như một lời nói cuối cùng tỏ bày tình yêu chân thành, đắm đắm cho người mình yêu. Nhưng không chỉ dừng lại ở tỏ bày mà còn là một lời cầu chúc cho

em sẽ có một người khác yêu em chân thành, đắm đắm như tôi đã yêu em. Đây chính là lời nói của một trái tim yêu chân thành, mãnh liệt, một con người vị tha bao dung. Và sự vị tha đó không chỉ xuất hiện riêng trong bài thơ này, mà nó đã xuất hiện ở những bài thơ khác: “Nhưng nếu gặp ngày buồn rầu đau đớn/ Em thăm thì hãy gọi tên lên/ Và hãy tin: còn đây một kỉ niệm/ Em vẫn còn sống giữa một trái tim”. Đây chính là giá trị nhân văn cao cả mà thơ ca Pus-kin đã đạt đến.

“Tôi yêu em” không chỉ là lời nói, lời giải bày tình yêu chân thành tha thiết của chàng trai với người con gái mình yêu. Mà lời nói thốt ra ấy còn là lời nói của nhịp đập trái tim chân thành, vị tha, bao dung luôn mong muốn những điều tốt đẹp nhất đến với người con gái mình yêu thương. Bằng ngôn ngữ chân thành, nhịp điệu linh hoạt, Pus-kin đã diễn tả thành công những cung bậc cảm xúc của một con người khi yêu, và những giá trị nhân văn cao đẹp mà ông hướng đến.

Bài làm 6

A-lếch-xan-đrơ Xéc-ghê-ê-vích Pu-skin (1799 – 1837) đã có những đóng góp lớn lao cho sự phát triển của nền văn học Nga và thế giới nửa đầu thế kỉ XIX. Mặc dù xuất thân từ tầng lớp đại quý tộc nhưng cuộc đời Pu-skin lại gắn bó sâu sắc với số phận của nhân dân, đất nước. Nhà thơ dũng cảm đấu tranh chống chế độ chuyên chế độc đoán của Sa hoàng. Những sáng tác của Pu-skin thể hiện tâm hồn Nga đôn hậu, trong sáng, khao khát tự do và tình yêu. Tài năng văn chương của Pu-skin hết sức đa dạng, ông viết được nhiều thể loại và thể loại nào cũng có những tác phẩm được đánh giá là kiệt tác nghệ thuật, tiêu biểu như: Ép-ghê-nhi Ô-nê-gin (tiểu thuyết thơ), Con đầm pich (truyện ngắn), Bô-rít Gô-đu-nốp (kịch lịch sử),..

Tình yêu là nguồn cảm hứng mạnh mẽ, bất tận trong thơ Pu-skin. Vì thế nên thơ lãng mạn của ông thấm đượm tinh thần nhân văn cao cả. Pu-skin viết về tình yêu như một sự thôi thúc, khám phá. Qua thơ ông, những cung bậc tình cảm đa dạng, những sắc thái cảm xúc phong phú, những rung động thầm kín của con tim, những ấn tượng khó nắm bắt của tình yêu con người được diễn tả vô cùng chân thực. Sức hấp dẫn tuyệt vời trong thơ tình yêu của Pu-skin chính

là sự chân thành, cao thượng được thể hiện bằng nghệ thuật ngôn từ điêu luyện. Tôi yêu em là bài thơ thể hiện thành công điều đó.

Dịch nghĩa:

Tôi (đã) yêu em; tình yêu, có lẽ,
Trong tâm hồn tôi chưa lụi tắt hoàn toàn;
Nhưng mong sao nó không làm em băn khoăn thêm nữa;
Tôi chẳng muốn em buồn vì bất cứ lẽ gì.
Tôi (đã) yêu em không thốt ra lời, không hi vọng,
Khi thì bị sự rụt rè, khi thì bị niềm ghen tuông giày vò;
Tôi (đã) yêu em chân thành, say đắm biết bao,
Cầu trời cho em được người khác yêu cũng như thế.

Dịch thơ:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.
Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng,
Lúc rụt rè, khi hăm hực lòng ghen,
Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm,
Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

Bài thơ dường như là lời từ giả của một mối tình đơn phương vô vọng. Điểm độc đáo là lời từ giả này cung chính là lời giải bày, thổ lộ, bộc bạch của trái tim yêu luôn sôi nổi, nồng nàn. Bài thơ hấp dẫn người đọc không phải bằng ngôn từ cầu kì, trau chuốt mà là bằng tình cảm chân thành, xúc động, giống như những đợt sóng lúc sôi nổi dạt dào, lúc dịu êm, sâu lắng. Bố cục bài thơ có thể chia làm ba phần:

Bốn câu đầu: Những mâu thuẫn giằng xé.

Hai câu giữa: Nỗi khổ đau tuyệt vọng.

Hai câu cuối: Sự cao thượng chân thành.

Nhân vật em trong bài thơ là Ô-lê-nhi-na, một thiếu nữ xinh đẹp mà Pu-skin yêu say đắm và đã dành cho nàng những vần thơ ca ngợi. Mùa hè năm 1828, thi sĩ đã ngỏ lời cầu hôn nhưng nàng không chấp nhận. Nỗi thất vọng đắng cay âm thầm ấy là nguyên nhân ra đời của bài thơ nổi tiếng này. Có thể xem đây là một câu chuyện tình thu nhỏ.

Cảm xúc chủ đạo của bài thơ được nhấn mạnh qua điệp khúc Tôi yêu em. Ba lần điệp khúc này vang lên, mỗi lần gắn với một cung bậc tình cảm và diễn biến tâm trạng khác nhau của nhân vật trữ tình. Tình yêu mà thi sĩ dành cho người con gái ấy đã được thử thách qua thời gian. Thi sĩ khẳng định thời gian không thể làm cho tình yêu ấy phai pha và ngọn lửa tình yêu không bao giờ tắt trong lòng mình. Đại từ em được dùng với ý trân trọng, tạo cảm giác vừa thân thiết, vừa xa cách. Cụm từ Tôi yêu em mở đầu bài thơ là lời thú nhận tình yêu chân thành của nhân vật trữ tình:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.

Âm điệu thơ ngập ngừng, đứt quãng, giống như nhịp đập bất thường của trái tim đang thổn thức bởi trĩu nặng nỗi đau. Cảm xúc thơ dạt trải, lan tỏa, phù hợp với tâm trạng suy tư, trái trở, day dứt của nhân vật trữ tình về tình yêu đơn phương của mình.

Mời bạn đọc cùng tham khảo <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-11>